

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 75. — STEV. 75.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 30, 1928. — PETEK, 30. MARCA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

BARONI SO NAPOVEDALI BOJ

PREMOGARJEM NAMERAVAJO ŠE BOLJ SKRČITI PLAČE

Premogovni baroni iz Illinoisa so napovedali boj. — Prete s splošnim izprtjem, pričeni s dnem 1. aprila. — Vztrajajo pri castrem reduciranju plač. Baroni igrajo dvočlono vlogo.

CHICAGO, Ill., 29. marca. — Illinois Coal Operators Association je včeraj objavila, da bo razveljavila vse stike z United Mine Workers zvezo koncem tega meseca, če se ne bodo United Mine Workers do takrat izjavili, da so zadovoljni z mezdami, ki so nižje kot določene v Jacksonville dogovoru. Vodstvo in člani zveze premogarjev so izjavili, da se ne bodo pod nobenim pogojem zadovoljili z reduciranjem mezd.

Lastniki premogovnikov so obnovili svojo ponudbo za dnevno plačo \$6 za dnevne delavce ter 84 centov pri toni za akordne delavce, kot je izjavil cdstopivši predsednik Miller. V Jacksonville dogovoru se je določilo dnevno plačo \$7.50 in \$1.08 za tono pri akordnem delu. Pri tem gre za minimalno plačo, in posebna dela se na temelju dogovora boljše plača.

V Illinoisu je obstajal provizoričen dogovor, na temelju katerega so nadalje plačevali dosedanje mezde, dokler se vrši preiskava razmer. Ta provizorij pa bo potekel z dnem 31. marca.

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Delavnost profesionalnih tolovajev velikih premogarskih baronov v West Virginiji in drugih neorganiziranih premogarskih okrajih je bila včeraj zopet predmet razprav premogarskega preiskovalnega komiteja, ki je nadaljeval z zaslišanjem Percy Tetlowa, predsednika West Virginia okraja United Mine Workers. Njegove navedbe glede morilne delavnosti, ki se roga vsakemu pravnemu principu, teh banditov, ki so znani kot Coal and Iron policija, je izpopolnil organizacijski predsednik John L. Lewis, ki je izjavil, da igrajo številne premogarske družbe pravo dvočlono vlogo, da markirajo naprimer v Ohiju prijateljstvo do organiziranih premogarjev, dočim zatirajo delavce v West Virginiji in drugih okrajih juga na najbolj podel in nesramen način.

— To slepomišenje. — je rekel Lewis. — je mogoče opaziti prav posebno pri članih Ohio Coal Operators Association. S tem pa je vzbudil "ogorčenje" Wm. Beldena, pravnega zastopnika premogarskih baronov iz Ohija, vsled česar je prišlo med obema do besedne bitke.

Potem ko je Tetlow opozoril na to, da plačuje Henry Ford v svojih westviržinskih premogovnikih dnevno plačo \$8.00 ter namignil, da bi Ford lahko dal zelo dragocena pojasnila glede obratovanja, je objavil predsednik komiteja, senator Gooding, da bo avtomobilski tvorničar naprošen, naj nastopi pred komitejem.

Na vprašanje, kaj predlaga kot izhod iz sedanje krize v premogovni industriji, se je izrekel Tetlow za reguliranje in kontrolo premogovnikov od strani zvezne vlade. Vsled tega je prišlo med člani senatnega komiteja do živahne razprave.

Senator Bruce, demokrat iz Marylanda, se je proglasil odločnim nasprotnikom take odredbe, dočim so se zavzeli republikanec Gooding iz Ohija ter demokrat Wagner iz New Yorka ter Wheeler iz Montane za tako regulacijo, če bi se izkazala kot zadnje sredstvo za stabiliziranje industrije mehkega premoga, v interesu vseh prizadetih.

Nad sto ubitih v mehiški državljanski vojni.

MEXICO CITY, Mehika, 29. telj Anaya, dva armadna častnika in štirideset vojakov, 40 vstašev je bilo ranjenih in 47 ujetih. Boj se je odigral v tork in sredo na San Isidro reči pri San Francisco del Rincón. Vojaški izvedenci so mnenja, da se je s tem bojem končala vstaja v državi Guanaajuato.

NEMŠKI LETALCI ČAKAJO SAMO ŠE LEPEGA VREMENA

Nemški letalci so pripravljene odleteti proti New Yorku, a čakajo poročil o ugodnem vremenu. — Naročili so zajtrk v Dublinu. — Poroča se, da divja vihar po celem Atlantiku.

DUBLIN, Irska, 29. marca. — V očigled malo izboljšanih vremenskih razmer, o katerih se je sporočilo včeraj zvečer, so trije nemški letalci, ki nameravajo polet v New York, naročili svoj zajtrk ob času, da bodo lahko odleteli danes zjutraj ob petih, če bo kako nadaljno izboljšanje v vremenu.

Kapitan Herman Kochl, pilot, seržant Spindler, so-pilot in mehanik ter baron Guenther von Huenefeld, finančni podpornik poleta, so vsi pripravljene da odleto.

Aeroplan "Bremen" je popolnoma pripravljen, da odleti z Baldonnel aerodroma, deset milj od tukaj.

Delavci so delali skoro celo noč, da dovrše leseno stezo na koncu eno miljo dolgega polja, da bi se pri odletu ne pogreznila kolesa težkega aeroplana pregloboko v tla.

Baron Huenefeld je bil prisiljen plačati 70 funtov nekemu farmerju, ki lastuje polje na koncu letalnega polja, kot ceno za demolaranje kamenitega zidu, kojega odstranjenje so zahtevali Nemci. To so storili radi večje varnosti za slučaj, da bi se težko obremenjeni stroj ne dvignil tako hitro kot se pričakuje.

Farmer vidi v tem dober biznes, dokler se bo nadaljevalo s temi poletji proti zapadu. Zahteval je slično odškodnino od kapitana Macintosh v preteklem letu, ko je slednji poskusil polet preko Atlantika. Nato je zopet postavil zid in čakal prihodnjega kupca.

Baron se je izkazal skrajno pragnemim, mogoče radegega, ker ni sam letalec. Včeraj je hodil ves dan krog letalske lope in po polju, in njegovi žepi so bili natlačeni polni raznih eopernij, od zajčje tačice pa do železnega križa nekoga nemškega vojnega letalca.

— Jaz mislim, da smo imeli tako slabo srečo pri prvem poskusu v preteklem letu, — je rekel, — ker smo preveč govorili glede tega, najraje prihranim govorenje za čas, ko bomo v New Yorku.

— Imamo pa dve lekciji izza časa prejšnjega poskusa in upam, da bosta zelo koristni. Prva lekcija je Lindberghova knjiga, posebno pa oni del, v katerem je povdarjal nevarnost stvarjenja ledu na krilih, vsled česar je aeroplan prisiljen spustiti se na tla. Iz tega razlaga je mogoče, da bomo vzeli bolj južni kurz kot oni, ki bi nas povedel direktno v Novo Fundlandijo.

Druga lekcija je tragični konec poleta Hicheliffa. Mi smo mnenja, da se je izpostavil preveliki oviri, ko je odletel direktno iz Anglije ter ni imel vsled tega dovolj kuriva, da ga ponese preko Atlantika.

— Mi imamo nadaljno prednost, da je pilot kapitan Kochl. On je najboljši pilot v Nemčiji in vsled njegovega dela v oni stroki avijati-ke imamo posebne instrumente njegove lastne iznajdbe, ki bodo napravili našo navigacijo tekomo nočnih ur skoro popolno.

Coolidge podpisal radio predlogo.

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Predsednik Coolidge je podpisal včeraj predlogo, ki podaljšuje poslovanje radio komisije.

MUSSOLINI JE IZZIVALEN

Mussolini je nepopusten napram papežu glede nadvlade nad italijansko mladino. — V svojem govoru pred kabinetom je nastopil proti Vatikanu glede vežbanja mladine za fašizem.

RIM, Italija, 29. marca. — Direktno tekmovalne med katoliško cerkvijo in fašistovsko stranko za pravico vzgajanja laške mladine je razvidno iz govorov papeža Pija in ministrskega predsednika Mussolinija.

Papež, ki je nagovoril rimski skofijski svet, je obsodil akcijo italijanske katoliške zveze, ki se sestala tukaj ne da bi obiskala njega ter kritiziral vzgojo, katere so se lotili fašisti.

Mussolini je povedal včeraj svojemu kabinetu, da je ena temeljnih dolžnosti države pripraviti mladino Italije za fašizem. Pri tem je imel v mislih nedeljsko uvedenje 80,000 dečkov v organizaciji Balila in Avanguardista.

V časopisu je list Lavoro d'Italia mogoče najboljšo označi oficielno naziranje, ko je povdarjal to, da zahteva Vatikan od Italijanov, da so pristni katoliki, dočim mora država zahtevati, da so resnični Italijani, s čemur se je povdarilo ono fazo zgodovine, ki je kulminirala stem, da je postal Rim glavno mesto Italije.

Govor papeža in njegovo za luje ugotovilo na netli avstrijski list, da so odnošaji med cerkvijo in državo v Italiji natančno isti kot so bili leta 1870, ko je izgubil papež posvetno silo, kažeta, da je uravnava rimskega vprašanja danes dalje proč kot pa je bila preteklega Božiča.

Fašisti smatrajo kardinala Casparrija, papeževega državnega tajnika, za največjo oviro sporazuma, ker je proti-fašist. Pravijo nadalje, da ne more biti nobene uravnave, dokler bo on soudeležen pri pogajanjih.

RIM, Italija, 29. marca. — Narodna katoliška centristična stranka je izjavila, v odgovor na nagovor papeža Pija, v katerem je kritiziral stranko radi njenega podpiranja fašistovskega režima, da je "sodba papeža vžalostila vest katolikov, ki so odkrito in globoko posvečeni Cerкви in papežu".

Samomor učiteljice.

Ker ni mogla enostavno več čakati nato, da se jo nastavi kot učiteljico ali puomožno učiteljico, si je vzela včeraj življenje 18-letna Jeanette Davidson, v njenem domu na St. Marks Ave. v Brooklynu na ta način, da je odvila v odsotnosti matere pet plinskih cevi ter legla na posteljo v pričakovanju smrti.

Truplo se je našlo, ko je udril v stanovanje neki policist, poklican od sosedov, ki so zaduhali močan vonj po plinu.

USODEPOLNA ZAMENJAVA

Napačno zdravilo usmrtilo dečka in žensko. — Zdravnik napravil napako. — Coroner in bolnica preiskujeta.

BALTIMORE, Md., 29. marca. Neka ženska in neki šestnajst let stari deček sta umrla včeraj v dispensary John Hopkins bolnice, potem ko jima je dal neki zdravnik napačno zdravilo.

Deček Kenneth Hasenei je živel še tri ure potem, ko je zaužil zdravilo. Ženska, Mrs. Susie Carr iz Port Howard, je umrla skoro neposredno, čeprav se je vprizorilo poskuse, da se jo oživi.

Coroner Potter iz severoistočnega okraja vrši preiskavo. Bolniške oblasti pa vrše separatno preiskavo. Včeraj je podal naslednje ugotovilo dr. Smith:

— Hasenei je prihajal v bolnico več mesecev. Dva različna preparata se rabi pri zdravljenju neredne prebave. Enega je mogoče vbrizgati razrečnega takega kot je. Drugi pa je kislinski preparat, ter mora biti neutraliziran od neke druge kemične tvarine.

— Vsled zmote je dal zdravnik ki je vodil zdravljenje, Haseneiu in Mrs. Carr kislinski preparat, ki ni bil neutraliziran.

— Posodi obeh zdravil sta izvedla precej enaki in človek bi jih lahko pomotoma rabil.

Dr. Smith je rekel, da sta bila tudi labečna na obeh posedah precej enaka. Zdravnik, ki je dal dotično sredstvo, je rekel, da je zdravljenje slične bolezni že petnajst let.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo neseljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Liro
Din. 1,000 . . . . . \$ 18.40	Lir 100 . . . . . \$ 5.90
Din. 2,500 . . . . . \$ 45.70	Lir 200 . . . . . \$11.50
Din. 5,000 . . . . . \$ 91.00	Lir 300 . . . . . \$16.95
Din. 10,000 . . . . . \$181.00	Lir 500 . . . . . \$27.75
Din. 11,110 . . . . . \$200.00	Lir 1000 . . . . . \$54.50

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Fristojbina za izpla čila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$200, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GOVERNER ODOBRIL PREDLOGE

Tračnice New York Central železnice bodo kmalu odstranili z 11. Ave. Mladi časnikarski raznašalci.

ALBANY, N. Y., 29. marca. — Kmalu bo v New Yorku odstranjena nevarnost "smrtne Avenue" do severne 60. ceste, potem ko je postala postava Hofstaterjeva predloga. V predlogi se skrbi tudi za odstranjenje nevarnih križišč na Atlantic Ave. v Brooklynu.

Predloga pooblašča mesto in železniško družbe, da sklenejo splošne dogovore glede te zadeve. Država prevzema štirideset odstotkov stroškov, petdeset odstotkov bo pripadlo železnici in deset odstotkov mesto.

Governer je podpisal tudi celo vrsto nadaljnih predlog, med katerimi se nahaja tudi predloga za prisilno vzgojo, ki prepoveduje časnikarskim dečkom pod 17 leti bivanja na cestah ponoči in onim pod 12-stimi leti prodajanje listov po cestah.

MORILCA DEKLICE SO NAŠLI

Državna policija je danes našla Harry McHugha iz Walkilla, ki je ustrelil zaročenko svojega brata.

NEWBURGH, N. Y., 29. marca. Harry McHugh, poštni mojster iz Walkilla, katerega so iskali v zvezi z umorom Marije Terwilliger, ki je bila ustreljena v tork, je bil zasačen danes od državne policije v nekem lesnem skladišču v Walkilla. McHugh se je skušal ustreliti, ko so ga prijeli uradniki, a si je prizadel le čisto majhno rano.

Izza tragedije v tork se je skušal McHugh na lesnem skladišču, ki je oddaljeno le par sto čevljev od pozorišča zločina. Opazoval je vsako kretajočo policije, ki ga je iskala po celem mestu ter brskala tudi po reki, ker je domnevala, da si je tam vzel življenje.

Ker je postal bogat, se je naveličal žene.

Po dva dni trajajoči razpravi je odločila včeraj neka porota pred višjim sodnikom Faberjem v priilog Mrs. Annie End z 41. ceste v Brooklynu proti tožbi za ločitev zakona, katero je naperil proti njen mož Oskar, dobrostoječ stavbinski podjetnik iz Flatbush. Žena je dobila tudi varstvo nad njeno hčerko Helen, staro štiri leta. Mož je trdil v svoji tožbi, da je njegova žena preveč prijateljski občevala z nekim njegovim uslužbenecem, po imenu Frank Sirkel, ko se je on ločil od nje. Mrs. End je odvrnila v sodišču, da se je njen mož, katerega je poročila leta 1922 kot navadnega mornarja, naveličal, potem ko je v svoji kupčiji zaslužil nekako četr milijon dolarjev.

Begunec ustreljen.

PHIDALEPHIA, Pa., 29. marca. — Neki mož, ki je bil danes zjutraj ubit tukaj kmalu po oropanju nekoga taksikaba, je bil sedaj identificiran kot 22-letni James Catina. Ušel je pred dvema meseci iz jetnišnice v Newarku, kjer bi moral odsedeti pet do deset let radi ropu.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakzer, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers.
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejnjšo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephon: Cortlandt 2876.

KAJZERJEV ŽLAHTNIK

Pred kratkim je prišel v Združene države kajzerjev bratranec princ Joahim.

Princ Joahim je baje drugačne vrste človek kot je kajzer in ostala kajzerjeva žlahta. Zanima se za godbo in je menda dober dirigent.

Sprva je bilo rečeno, da bo priredil v Združenih državah par koncertov, slednjič se je pa vse skupaj zvedelo, in danes se vrača princ v Nemčijo, ne da bi dal Ameriki prilike, da bi se naslajala ob njegovi umetnosti.

Kaj je vzrok, da ni tukaj javno nastopil, zaenkrat še ni znano.

Po našem mnenju je dejstvo, da se je svet naveličal hohenzollernske umetnosti, pa naj bo taka ali taka.

KRALJ IN MUSSOLINI

Mussolini je pritriral svojo politiko do skrajnosti.

V par tednih ali morda celo v par dneh se bo pokazalo, če ima ta politika dovolj opore za svoj nadaljni razvoj.

V par letih se mu je posrečilo spraviti pod svoj vpliv oziroma pod svojo komando z dvema izjemama vso Italijo.

Delavske organizacije je razpusil. Delavske voditelje, ki se mu niso hoteli pokoriti, je pahnil v ječo.

V Italiji ga danes skoro ni človeka, ki bi si upal dvigniti svoj glas proti Mussoliniju.

Zgoraj smo omenili dve izjemi.

To sta italijanski kralj in papež.

Kralj je dosedaj Mussoliniju kimal in pritrjeval, papež se je pa lepo držal v ozadju.

Toda Mussolini je šel dalje in dalje.

Segel je v papežev delokrog.

Sestavil je načrt za vzgojo italijanske mladine, s katerim se pa papež ne strinja.

Razkol med glavarjem katoliške cerkve in načelnikom laškega fašizma je očividno.

Oba sta preposna, da bi se uklonila.

In ne smeta se ukloniti, ker bi sicer strahovito trpel njun vpliv.

Vse napeto pričakuje, kako se bo končala ta kontrolerza.

Pa tudi s kraljem bo imel Mussolini opravka, oziroma kralj z Mussolinijem.

Pred kratkim je bila v Italiji sprejeta nova volilna postava, ki je v direktnem nasprotju z italijansko ustavo.

Sprejemu postave je nasprotoval edinole sivolasi italijanski državnik Giolitti, češ, da je predlagana postava krivična ter v očividnem nasprotju s temelji italijanske ustave.

Giolitti je baje govoril v kraljevem imenu.

Kot znano, je Giolitti pogorel.

Njegov glas je ostal glas upižočega v puščavi.

Kot po drugih monarhijah, je tudi v Italiji navada, da mora kralj vsako postavo odobriti, predno postane zakon.

Te dni mu bo predložena v podpis.

Če jo bo podpisal, bo prekršil s tem ustavo.

Če je ne bo podpisal, mu ne kaže drugega kot razpustiti parlament.

To bo pa težko šlo, ker je faktični vladar v Italiji Mussolini.

Preostaja mu še ena pot — tretja in zadnja: odpovedati se prestolu.

In od raznih strani se sliši, da bo to najbrž storil.

Sovjetska vlada protestirala v Parizu.

MOSKVA, Rusija, 29. marca. pošiljate v Združene države. Komisar za zunanje zadeve, Čičerin je izjavil v poslanici, da rin je protestiral v neki noti v Parizu proti poskusom francoskega vetskemu dogovoru in da se bo s tem poslaništvu v Washingtonu, da za otežkočilo pogajanja za uravneso pleni pet milijonov dolarjev klade dolgovi med obema državama.

Peter Zgaga

Dobe se tudi pošten in odkritosrčni milijonarji. Ko so enega njih vprašali, kako se je prikopal do milijonskega premoženja, je takole povedal:

— Izza svojega dvanajstega leta sem moral trdo delati. Ko sem bil šestnajst let star, sem zaslužil po dva dolarja na teden. Poldrugi dolar sem imel za hrano, stanovanje in obleko, petdeset centov na teden sem pa prihranil. Pozneje so mi zvišali plačo za par dolarjev in sem bil star petindvajset let, sem imel par sto dolarjev na strani.

— Tako ne gre več — sem si mislil — in začel spekulirati. In sem v enem tednu zaspekuliral vse, kar sem v dolgih letih zaslužil. Treba je bilo odkraja začeti. Poguma nisem izgubil. Zopet sem si prihranil in pristradal par sto dolarjev. Šel sem v igralnico, in dolarji so šli še tisto uro rakom žvižgat. Čisto sem bil obupal. Nekega dne, tisti dan, je bil pa odločilen v mojem življenju, mi piše advokat, naj pridem nemudoma k njemu. Sem mislil, da me že imajo zastran sleparskega igranja. Vseeno sem šel. Advokat mi je sporočil, da mi je umrl v Californiji strie ter mi za pustil pet milijonov dolarjev. Od tistega časa naprej sem pa, hvala Bogu, popolnoma srečen in začo voljen. Še enkrat ponavljam in na sree polagam mladim ljudem: — Trd in vztrajno delajte. Delajte od jutra do večera in magari še ponoči. Izogibajte se kart in pijače. Če imate kakega bogatega strica, se vam utegne primeriti kot se je meni in boste nekega dne milijonarji.

— Mama, — je rekel osemletni fantiček materi — ti si pa rekla, da pri zdravniku ne bo nič bolelo. — No, pa je kaj bolelo? — You bet, da je. — Meni je zobozdravnik obljubil, da ne bo. — Že mogoče, da ti je obljubil. Toda bolelo je pa vendarle. Ti ne veš, kako je zakričal, ko sem ga vzgriznil v prst.

— Ah, kaj še — je odvrnila smejaje. — Saj je bil vendar že par mesecev poročen z mojo prijateljico. Ona mu je izbila vse take domisleke iz glave, in tako imam jaz, hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hudic, — je vzkliknil dragi rojak, — ko je prešteval dan po poroki pičlo ženino doto, — navsezadnje sem se pa res iz ljubezni oženil...

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

se mu je zdelo, nenavaden duh mu je udaril v nos.

— Prokleta laška brozga — si je mislil — še nos mi je odpeval.

Tedaj pa je počilo po njegovi glavi — tresk! — tresk!

— Oh, hvala Bogu, da sem doma, — je vzdihnil rojak, omahnil na posteljo in zasmejal.

Zenska je prižgala luč in videvši mesto svojega moža tujega moškega na postelji je omedlela poleg njega.

Njen mož se je vrnil šele ob osmih zjutraj. Pri priči je bil trezen in hud. In je šel ter je vložil tožbo za ičitev zakona.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

Vino, če ga imaš v sodu, mora biti dobro zamašeno. Če ga imaš v steklenici, dobro zapečateno.

In klet naj dobro zaklenjena. Saj še takolitako rada pride v oči zraven.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Mama, — je rekel osemletni fantiček materi — ti si pa rekla, da pri zdravniku ne bo nič bolelo. — No, pa je kaj bolelo? — You bet, da je.

— Meni je zobozdravnik obljubil, da ne bo. — Že mogoče, da ti je obljubil. Toda bolelo je pa vendarle. Ti ne veš, kako je zakričal, ko sem ga vzgriznil v prst.

— Ah, kaj še — je odvrnila smejaje. — Saj je bil vendar že par mesecev poročen z mojo prijateljico. Ona mu je izbila vse take domisleke iz glave, in tako imam jaz, hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hudic, — je vzkliknil dragi rojak, — ko je prešteval dan po poroki pičlo ženino doto, — navsezadnje sem se pa res iz ljubezni oženil...

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

— Hvala Bogu, povsem modernega moža.

Preživite

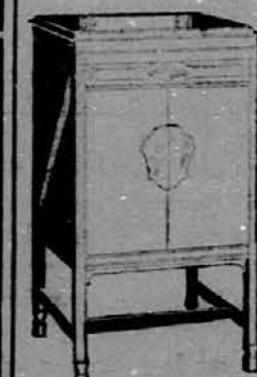
Praznike Velikenoci z izborno godbo

Novi slovenski Victor rekordi

NOVI Victor rekordi pomagajo prinesiti velikonočno razpoloženje v vaš dom. Vse izbrane pesmi so tukaj zaeno z drugo godbo za konec aprila. Gotovo jih nekaj želite za svojo zbirko. Poslušajte jih pri bližnjem Victor prodajalcu — še ta teden!

21216	The Rosary (Velike orglje)	
10-in. — 75c	Ave Maria (Velike orglje)	CHARLES O'CONNELL
	Dress Parade — Vojaška koračnica	
21182	His Honor, The Mayor — Koračnica	
10-in. — 75c		MEDNARODNA GODBA
21176	Ljubavne sanje po plesu	
10-in. — 75c	Rendezvous Rococco	ALBRECHT'S SCHRAMMEL ORKESTER
80481	Dolg, Dolg Fant	
10-in. — 75c	Seničica — Polka	DIETCHMAN BROTHERS ORKESTER
80482	Nocoj je luštna noč	
10-in. — 75c	Njega ni	ADRIJA KVARTET
80526	Naš maček	
10-in. — 75c	Ribniška	ADRIJA KVARTET
80527	Kadar so godci dobre volje — Valček	
10-in. — 75c	Na Dolenjskem — Valček	RACIS FOYS ORKESTER
80332	Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja	
10-in. — 75c	Amerikanec na obisku v stari domovini	ADRIJA PEVCI
80333	V krčmi — Del 1	
10-in. — 75c	V krčmi — Del 2	ADRIJA PEVCI
80331	Zgubljen pesem — Polka	
10-in. — 75c	Jolietska Slovenka — Polka	DIETCHMAN BROTHERS ORKESTER
80334	Gozdni zvok — Trumplan	
10-in. — 75c	France — Polka	DIETCHMAN BROTHERS ORKESTER
79483	Nagajivka — Mazurka	
10-in. — 75c	Coklarji — Samarijanka	RACIC-JOFSOVA GODBA
79484	Vesela Gorenjka — Polka	
10-in. — 75c	Korajža velja!	RACIC-JOFSOVA GODBA
77423	Na poskok	
10-in. — 75c	Gorenjski valček	LOVŠIN
68923	Ženitovanje — Del 1	
12-in. — \$1.25	Ženitovanje — Del 2	ADRIJA PEVCI
68924	Romanje k Materi Božji — 1	
12-in. — \$1.25	Romanje k Materi Božji — 2	ADRIJA PEVCI
80180	Božič	
10-in. — 75c	Badnjak	JADRAN MOŠKI KVARTET
80183	Nova stara pesem	
10-in. — 75c	Oj, ta zakonski stan	JADRAN MOŠKI KVARTET
80184	Radi kotla v keho	
10-in. — 75c	Ravbar na gavge	JADRAN MOŠKI KVARTET

Model 1-3 — Idealna Victrola za majhna dom ali apartament. Cena \$95.

Novi Ortofonični Victor Rekordi

Victor Talking Machine Company, Camden, New Jersey, U. S. A.

Dnevni padec princa iz Wales.

FRENHAM, Surrey, 29. marca. — Princ iz Walesa, ki je danes jahal pri Steeplechasu, je bil sicer vršen s konja, a je zopet splezal v sedlo ter zmagal pri dirki. Udeležil se je dirke kot armadni polkovnik.

Nesreča pri delu.

V mesnici trvdke Tavčar se je pri delu z nožem zabolal v stegno 17-letni mesarski vajenec Jos. Prelog. Mesarski pomočnik Janez Perbolnik se je pa ponesrečil v mesnici trvdke Welle v Krčevini. Pri rezanju slanine mu je spodletel nož ter se zabolal v njegove prsi. Rečilna postaja je ranjenca odpeljala v bolnico.

Velikonočno petje in godba.

10 inčev — 75c.

80482	[Nocoj je luštna noč	
	[Njega ni —	Adrija Kvartet
80526	[Naš maček	
	[Ribniška —	Adrija Kvartet
	[Jolietska Slovenka —	
	Dietchman Brothers Orkester	
80332	[Amerikanec na obisku v stari domovini	
	[Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja, Adrija pevci	
80333	[V krčmi. I. del.	
	[V krčmi. II. del. —	Adrija pevci
80334	[Gozdni zvok. Trumplan	
	[France. Polka —	Dietchman Brothers Orkester

12 inčev — \$1.25

68923	[Ženitovanje. I. del.	
	[Ženitovanje. II. del. —	Adrija pevci
68924	[Romanje k Materi Božji. I. del.	
	[Romanje k Materi Božji. II. del.	Adrija pevci

Poleg navedenih rekordov imamo v zalogi tudi vse ostale Victor rekorde.

Vsaki pošiljavi priložimo 300 IGEL brezplačno. MANJ KOT ŠEST PLOŠČ SE NE POŠLJE

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Anglija in Arabija.

Zopet so postale vredne pozornosti vesti iz Arabije. Čete Ibn Sauda napadajo ozemlja sosednih pokrajin, zdaj Transjordanije, zdaj Iraka ali El Koveita ali še koga drugega. Še več, Ibn Saud je baje proglasil celo sveto vojno zoper svoje sovražnike.

Toda teh vesti ne smemo vzeti preveč tragično. Tudi sveta vojska že davno ni več kaj posebno hudega, posebno pa ne, ako jo napovedo Vahabiti, ki jim je vladar in gospodar Ibn Saud.

Marsikdo tega moža niti po imenu ne pozna. Pa je vendarle vredno, da se napravi tudi v civilizirani Evropi notica o njem. Zakaj njegova kariera odkriva še kos pravega srednjega veka v 20. stoletju. Načeluje rodu Vahabitov, ki domuje v centralni Arabiji še vedno približno tako kot pred stoletji Neodvisen popolnoma, ni ta rod niti v turški dobi poznal pokorščine turškemu sultanu, ki je imel nadoblast nad obrobniimi, v bližini morja se nahajajočimi in rodovitnejšimi predeli Arabije. Deloma živijo Vahabiti še danes kot nomadi v bornih stepah notranje Arabije, deloma v večjih mestih, ležečih v zahodu. Tu je doma še vedno stara razdelitev na plemena, ki jim načeljujejo šejki; njihova oblast je velika, čisto mnogo manjša od moči skupnega poglavarja. Ti šejki so imeli že od nekdaj glavno kariero v roparskih pohodih na razne strani, osobito pa so jim bili na sren muslimanski romarji, ki so bili na potu — sveta mesta Meko in Medino. Da jih niso oropali, so jih morali vzeti za zaščitnike, to je plačati jim za zasužuran prehod primerno vsoto, kar je seveda sumljivo podobno izsiljevanju, še bolj pa ropu. Zato Vahabiti v islamskem svetu nikakor niso bili na dobrem glasu, in njihova proklamacija svet vojne bo napravila vtis samo dotod, dokoder sega faktična moč Ibn Sauda, dalje ne.

Ibn Saud, gospodar vahabitske države Hedža je stopil v ospredje političnega interesa brž po zlomu turške oblasti v Arabiji, osobito od 1919. dalje. Nastopil je kot neizprosni nasprotnik dinastije poglavitnega angleškega pristaša in varovane v Arabiji, šejka Husejina, ki so ga Angleži za nagrado napravili za kralja v Hedžasu, kjer stoji islamska sveta mesta. Njegovemu prvemu sinu so dali kraljevske dostojanstvo v Iraku, novostavovljeni vazalni državi Mezopotamije, drugemu sinu Abdhalu pa so podelili pod naslovom emir gospostvo v novi državi Transjordaniji.

Ibn Saud je ostal zaklet sovražnik Husejinovega rodu; napadel je s svojimi Vahabiti zdaj Transjordanijo, zdaj Irak, zdaj Hedžasa, včas pa tudi kako drugo zemljo, stoječo pod angleškim protektoratom. Pred tremi leti je kon-

central svoje napade na Hedžasa, zavzel Medino in Meko, nekdar se je kralj Husejin, ki je zaman čakal na angleško pomoč, odpovedal prestolu na korist svojemu najmlajšemu sinu Aliju. Ali tudi tega je pregnal Ibn Saud, zavzel še preostali del Hedžasa in se proglasil za kralja v njem. Angleži, zvesti svoji preizkušeni taktiki, so se zgodaj sporazumeli z njim, saj jim je precej vseeno, kateri od malih arabskih "kraljev" gospoduje v teh predelih; glavno jim je, da imajo v sektorjih, ki jih v prvi vrsti zanimajo mir.

In mir so imeli precej časa. Ibn Saud je pričel izvajati, skoro se more reči: moderne reforme v svoji državi, in se je delal, kakor da mu je strašno pri sren Jemen v južni Arabiji, kjer poskuša Italija razširiti svoj vpliv. Toda pretuje proti tej deželi so ostale le pretnje. Ibn Saud pa se je nenadoma zopet okrenil na sever zoper svoje stare sovražnike. Husejinova sinova v Transjordaniji in Iraku. Vahabitske čete, ki bi jih prav za prav boljše označili kot tolpe, so napadle ponovno iraško obmejno ozemlje in tam plenile. Potem so se obrnile tudi na ozemlje angleškega protektoratskega ozemlja El Koveit in tudi tam plenile. Iz tega se je razvil večji konflikt, pa še vedno ni morda akcija kake večjih vrste, kar se razvidi najboljše iz tega, da Angleži proti Vahabitom pošiljajo samo aeroplanske bojne sile.

Nemirna notranje Arabija, ki jo predstavlja Ibn Saud s svojimi bojevitimi Vahabiti, mora pač vznemirjati obmejna ozemlja, toda večje akcije, ki bi mogle postati resna opasnost za angleške obrobne dežele, odtod ni pričakovati.

Lakota proti Bolgarski.

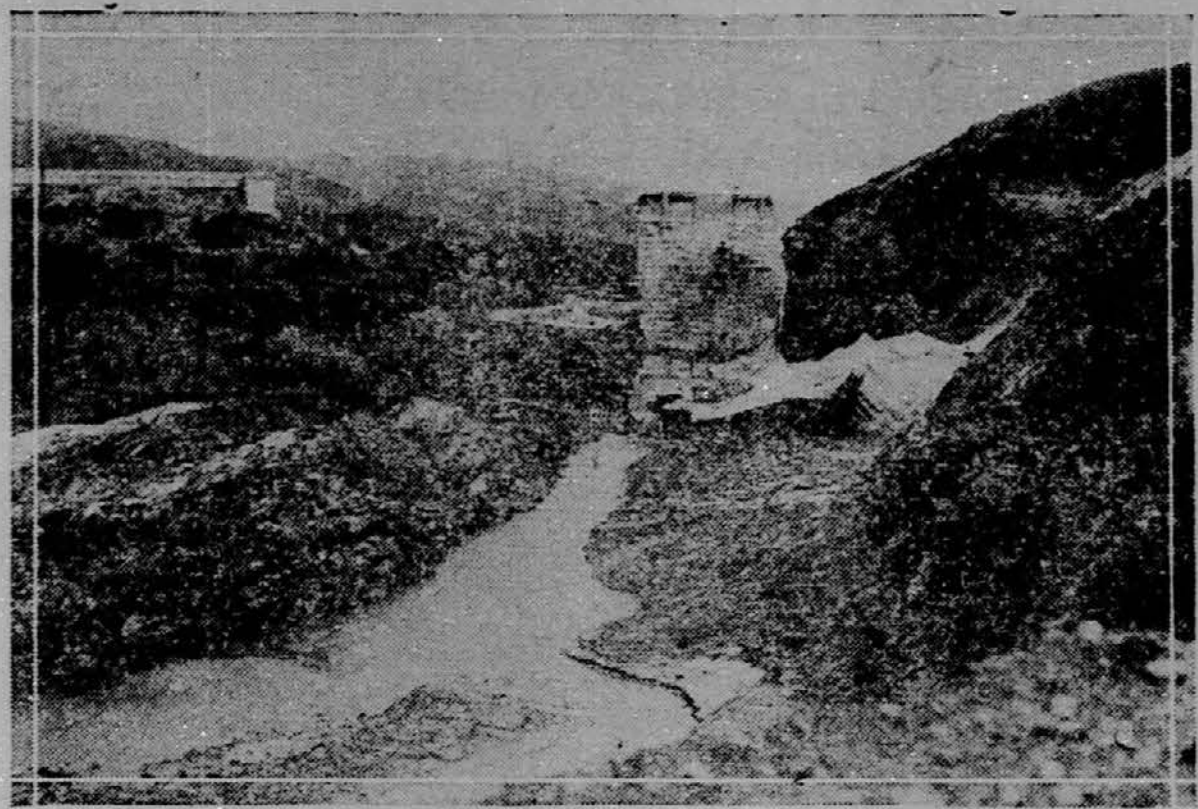
SOPLJA, Bolgarska, 27. marca. Vse od dolge in težke zime proti lakota gotovim okrajem na Bolgarskem. Veliki deli poljedelske zemlje so še vedno pokriti s snegom in ledom in ogrožena je ozimna. Kmetje so porabili svoje zaloge ter se letili žita, ki je bilo namenjeno za setev. Vслед tega je cena žitu zelo poskočila.

Enakega mnenja.

Depisniku tržiškega "Popola" je rekel pred nekaj dnevi neki slovenski odvetnik: "Sporazum med nami in Italijani ne bo mogoč, dokler slednji ne bodo razumeli, da treba dati drugorodcem slovenske zakone, sodnike, razsodnike, šole, učitelje, duhovnike..." List dostavlja, da stavijo na Dunaju, v Monakovem in v Berlinu enake nemške zahteve za drugorodec v Poadižju.

ADVERTISE in GLAS NARODA

OSTANKI ST. FRANCIS NASIPA V CALIFORNIJI

ki se je pred kratkim porušil. Pri tej priliki je izgubilo skoro štiristo ljudi življenje. Povzročena škoda znaša več milijonov dolarjev.

Dokument narodne zavednosti.

Pod rajno Avstrijo so Nemci in nemškutarji najrajši kazali na Ptuj in okolico, kako da je ponemčena in da tankaj sploh ni več pravih Slovencev. Kako globoko je bila ukoreninjena slovenska zavest v srehi priprostih kmetijskih duš, naj nam priča dobesedno citirani dokument iz arhiva, ki se glasi takole:

"Na dopis, ki ga je sv. Roka Gomanjsko predstojništvo pod brojem 2714 od Ptujškega gospoda okrajnega glavarja Trautfetera 22. julija 1872 prejelo, bi takole odgovoriti blo:

Slavno okrajno Poglavarstvo na Ptuj: Pred vsem drugim narperveč prosimo, naj nam vse kaj nam želi na znanje dati in zapovedati v slovenskem jeziku piše, ker smo mi štajerski Slovenci, in tudi naš gomanjski predstojnik nemški ne zastopi, in mi nismo kos vaše nemške dopise razumeti, in povoljno izpeljati.

Kaj se tiče prve točke, pregledavanja umerlih, je to doslej pri nas g. Bukalič izvrševal, mrtvačke bukve se pa vodijo, kakor drugod, tako tudi pri nas farni uredniki, od kod se tudi mrtvaški listi na zahtevanje izdajajo. Ali bo za naprej to drugači, prosimo bolj dotankega pojasnila, ker mi vaše ga dopisa ne zastopimo.

Na točko 2. odgovorimo, da pri nas ni arcetov, ne učernih babic, niti žagarja v fari.

3. kaj ta točka zahteva, se bomo gledali pozvedeti.

4. Beseda Cretinen, nam je nerazumljiva, torej prosimo pojasnila.

Pozor, rojaki!

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

- CALIFORNIA**
Fontana, A. Hochevar.
San Francisco, Jacob Lausin.
- COLORADO**
Denver, J. Schutte.
Pueblo, Peter Cullig, John Germ.
Fr. Janesh, A. Saffli.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.
- INDIANA**
Indianapolis, Louis Banich
- ILLINOIS**
Atrora, J. Verblich.
Chicago: Joseph Blis, J. Bevcik, Mrs. F. Laurich.
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich.
J. Zaletel, John Kren, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Kobal.
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovič.
- KANSAS**
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.
Pittsburg, John Bepovž.
- MARYLAND**
Steyer, J. Černe.
Kittmiller, Fr. Vodopivec.

- MICHIGAN**
Calumet, M. F. Kobe.
Detroit, J. Barich, Ant. Janezich
- MINNESOTA**
Chisholm, Frank Gouže, A. Panlan.
Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvaticih
- MISSOURI**
St. Louis, A. Nabroff.
- MONTANA**
Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.
- NEBRASKA**
Omaha, P. Broderick.
- NEW YORK**
Gowanda, Karl Sternela.
Little Falls, Frank Mastel.
- OHIO**
Barberton, John Balant, Joe Hill.
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karluzer, Louis Rudman, Anton Simlich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, Frank Fogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikot.
- OREGON**
Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA**
Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.
Conemaugh, J. Brezovec, J. Pike.
V. Rovanič.
Crafton, Fr. Machek.
- EXPORT, G. Previč, Louis Supančič, A. Škerlj.**
Forest City, Math. Kramln.
Farrell, Jerry Okorn.
Imperial, Val. Peternel.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fa renchack.
Irwin, Mike Pausbek.
Johnstown, John Polanc, Martin Korošetz.
Krayn, Ant. Tauželj.
Luzerne, Anton Osolinik.
Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Zust.
Moon Run, Fr. Podmlšek.
Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister.
Vine. Arh in U. Jakobich, J. Germ.
J. Pogučar.
Presto, J. Demshar.
Reading, J. Pezdire.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj, Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovap.
Willock, J. Peternel.
- UTAH**
Helper, Fr. Krebs.
- WISCONSIN**
Milwaukee, Joseph Tratinik in Joe Karon.
Escane in okolico, Frank Jelenc.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.
- WYOMING**
Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.

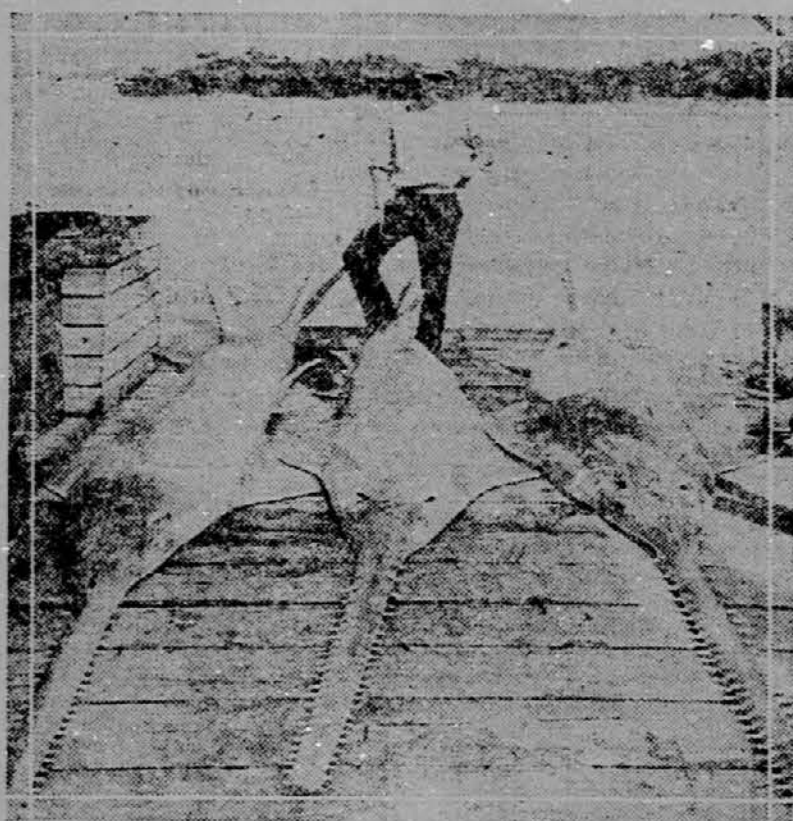
Prosimo toraj slavno Okrajno predstojništvo ona Ptuj nar nas nikakor z nerazumljivimi dopisi ne martra, da moramo z njimi od Poncija do Pilata hoditi, in še vendar ne vejno, kaj da se od nas zahteva.

Srenska predstojništvo sv. Roka, leto in den

Ime in priimek predstojnika in pisatelja.

Opomba: Gre za občino Sv. Rok čisto pri Ptaju.

DOBER PLEN

je imel ribič J. E. Brown v Floridi. Vse tri ribe (sawfish), ki jih vidite na sliki, je ujel v enem samem dnevu.

Izsuševanje Zuiderskega jezera.

Neki duhoviti Francoz je dejal, strani grade nasip in ko se nasipa da je Bog ustvaril svet, izvzemši z obeh strani strneta, bo Zuido-Holandsko, ki so jo ustvarili sami sko jezero odrezano od morja in Holandi. Zgodovina holandskega voda v njem ne bo več slana, narodna predstavlja neprestano več sladka. Holanci računajo, da jim bo vrglo obdelovanje zemlje, največji dobrohotnik, a tudi najki jo dobe na kraju, kjer se razvečji škodljivce. Če bi podrl vse prostira sedaj Zuidersko jezero, vsako leto okrog 100 milijonov gol-dinarjev.

Ogromen nasip na Zuiderskem jezera tvori novo ogromno zaščito zgradili nasipe tako dobro, da jim voda ne more do živega. Končeno so se odločili za eno največjih del, kar jih pozna moderna tehnika. Osušiti hočejo namreč veliko Zuidersko jezero.

Leta 1918 se je holandski parlament odločil za ta grandiozni načrt. Zuidersko jezero je nastalo približno 12. stoletju. Tvoari ga ogromen morsk zaliv, ki ima ravno dno, iz česar sklepajo, da je bitovska zemljevid dokazujeta, da konceem 12. stoletja tega jezera je nastala velika elementarna katastrofa in morje je zalilo velik del suhe zemlje, katere del tvori zlat Holandsko. Holandski narod si je znal časoma pribogrični znaten del preplavljenega zemlje. Ker se izliva v Zuidersko jezero več manjših rek, ga ni mogoče popolnoma osušiti. Zuidersko jezero je razmeroma zelo plitvo tado, da je promet z večjimi parni-ki po njem nemogoč. Zato bodo osušili samo del velikega kompleksa zemljišča, ki je zlat zaliv od Holandeev zaman, če bi ne mogli odstraniti debele solne plasti. Tatišot ha rodovitne zemlje.

Kolikega pomena bo to za holandsko narodno gospodarstvo, je razvidno iz dejstva, da znaša površina Holandske samo 3.262.000 ha, na katerem so študirali posledice osušitve Zuiderskega jezera. Se nekaj let in tam, kjer so pluli nekotni parniki, bodo žilavi Holandi orali rodovito zemljo in obdelovali polje, ki bo še bolj povečalo njihovo blagostanje.

Z osuševanjem Zuiderskega jezera so pričeli že leta 1918. Najprej so zgradili 30 km dolg nasip, ki se razprostira od Nove Holandske preko oktoga Viringen do mesta Zuring na obali Frieslandije. V tem nasipu bodo ogromne zatvornice, skozi katere bodo lahko vozili parnike, kadar bo v kotlini voda. Za časa plime se bodo zatvornice zapirale tako, da voda ne mogla v izsušeni del jezera. Med osek bode pa zatvornice oprte in tako bo lahko voda tekla iz višje ležečih krajev v nižje ležeče Severno morje. Vseh zatvornic bo 25. Široke bodo po 300 m. Za prvim velikim nasipom grade manjše nasipe, ki segajo daleč v morje. Otok Viringen ni več otok, ker so ga z napisom zvezali s suho zemljo. Pa tudi od frieslandske

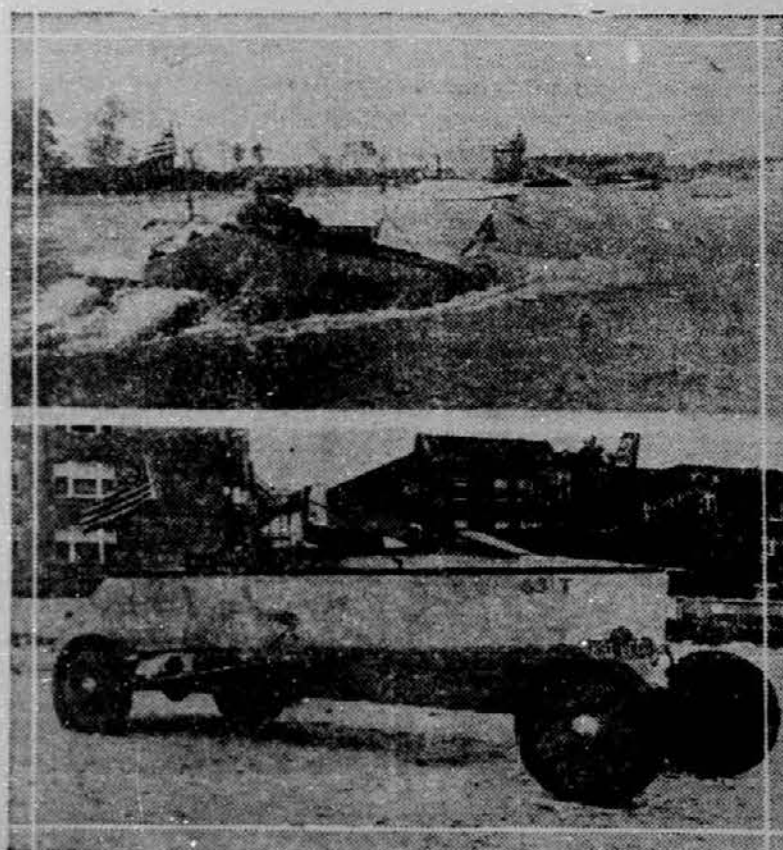
Miss Lorena Trickey

najboljša jahajčica v Prineville, Oregon.

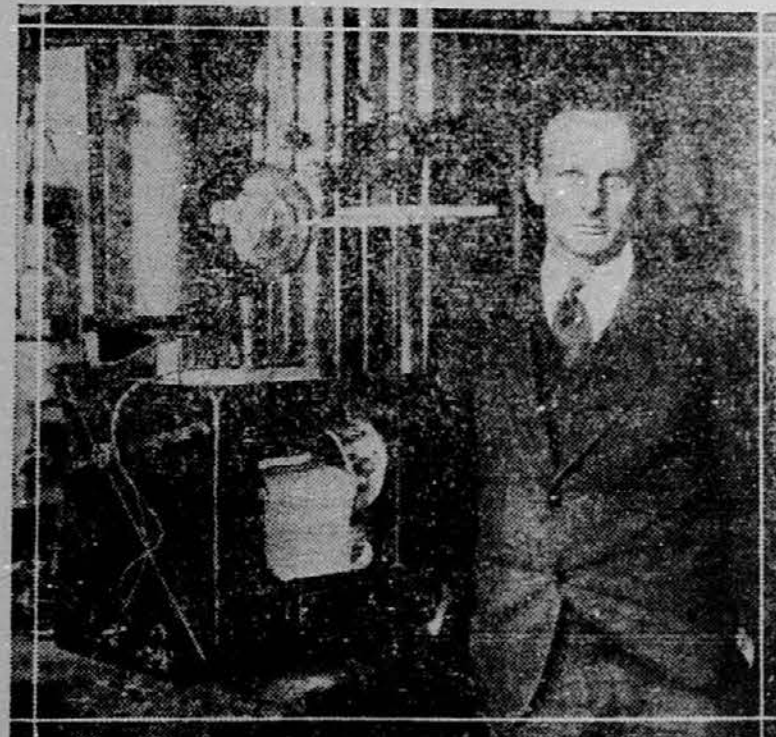
ADVERTISE in GLAS NARODA

NAJNOVEJSI AVTO-ČOLN

kakoršnih se bodo posluževali člani Ameriške Narodne Zemljepisne Družbe na ekspediciji po Alaski.

APARAT ZA MERJENJE GORKOTE

Ko se bo podal to poletje italijanski general Nobile v svojem vodljivem balonu preko Severnega tečaja, bo imel seboj aparat, ki ga vidite na sliki. Z aparatom je mogoče meriti gorkoto polarne luči. Poleg aparata je slika njega iznajditelja dr. L. R. Koller, član General Electric Company.

POUČNE KNJIGE MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE : RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Table listing various prayer books and their prices, including 'Duša popolna', 'Marija Varhinja', and 'Sveti Uršula'.

Angleški molitveniki: (za mladino)

Table listing English prayer books for youth, such as 'Child's Prayerbook' and 'Key of Heaven'.

POUČNE KNJIGE:

Table listing educational books, including 'Angleško slovenska beseda', 'Ameriška služba ali nauk kako se naj streže k sv. masi', and 'Kraljevo slovo'.

Table listing 'Veliki vsevedci' (encyclopedias) and 'Zgodovina S. H. S., Melik'.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table listing various stories and novels, including 'Amerika, povsed dobre, doma najbolje', 'Agitator (Kernik) broš', and 'Dobrih ljudi'.

Table listing 'Materina štev' (The Mother's Number) and other literary works, including 'Materina štev', 'Materina štev', and 'Materina štev'.

Table listing 'St. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber)', 'St. 10. (Ivan Albrecht)', and other numbered entries.

Table listing 'Zbirka slovenskih povesti', 'SPISI ZA MLADINO: (GANGL)', and 'KNJIGE ZA SLIKANJE'.

Table listing 'RAZNE PESMI S SPREMLJEVA. NJEM:', 'MALE PESMARICE:', and 'CERKVENE PESMI:'.

Advertisement for 'GLAS NARODA' featuring 'VELIKA PRATIKA' (Large Picture) and 'VOJNIKOVE DRUŽBE' (Soldiers' Club) with prices and contact information.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. P. ČEHOV:

ZIVA KRONOLOGIJA

V salonu državnega svetnika Šaramikina je bil prijeten polmrak. Velika kovinasta svetiljka z zelenim zaslonom je razsvetljevala zeleno a la "ukrajinska noč" stene, poliščivo in obzidje. Zdalj pa zdaj je prasinilo v ugašajočem kaminu tleče poleno in za trenutek obsijala obraze z rdečo barvo požara; ali to ni kvarilo splošne harmonije svetlobe. Obli ton je ostal ohranjen, kakor pravijo umetniki.

Pred kaminom je sedel v naslanjaču v pozi človek, ki je pravkar povečerjal, sam Šaramikin, gospod v letih, a sivimi uradniškimi zalicami in blagimi višnjevinami očmi. Po lieu mu je bila razlita nežnost, ustnice so bile zakrožene v otožen smehljaj. Ob njegovih nogah je sedel na klopici vicegubernator Lopujev, zastaven štiriidesetleten možak; noge je iztegnil proti kaminu in se leno pretegoval. Poleg pianina so se igrali Šaramikonovi otroci: Nina, Kolja, Nada in Vanja. Skozi napol odprta vrata, ki vodijo v kabinet gospe Šaramikinove, je boječe prodirala svetloba. Tam za vrati je sedela za svojo pisalno mizo Šaramikinova žena Ana Pavlovna, predsednica mestnega gospodinjkega društva, živahna in pikantna dama kakih tridesetih let. Njene črne, žive oči so begale skozi lornjejo po straneh francoskega romana. Pod romanom so bila razmetana poročila o minulem letu.

— Prej je bilo naše mesto v tej stvari dokaj na boljšem, je rekel Šaramikin, gledaje s svojimi blagimi očmi v tleče oglje. — Nobena zima ni minila, ne da bi bila prišla kaka zvezda. Prihajali so tudi slavni igralci, pevec, sedaj pa — hudič naj ve, razen čarodejev in škripačev se ti živ krst na prikaže. Nikakega estetskega užitka ni... Živimo kakor v gozdu. Da, ali se

Najboljše za slab hrbet.

Alli trpite vsaki odromelega, bolečnega hrbta? Bolečin se lahko tako iznebite, če si priljubite Johnson's Red Cross ledični obliž. Greje, pomirja ter podpira slab hrbet, obenem pa tudi prijetno masira kožo z vsakim gibanjem tolesa ter pomaga ustvariti pravilno cirkulacijo krvi in normalno moč Johnson's Red Cross ledični obliž pokaže presenetljivo hitro uspehe, kajti zdravilo se vsesava skozi kožo v boleče dele — bolečina izgine, istotako okorelost, moč se skoro takoj vrne. In vi dobite tudi trajno pomoč, kajti zdravilo se neprestano vsesava, dokler ostane obliž na telesu. Poskušajte Red Cross ledični obliž noč in prepričali se boste, kako hitro vam bo utrdil oslabljen hrbet.

Pojdite v katerokoli lekarno in vprašajte za Johnson's Red Cross ledični obliž z rdečim flaconom o sadjem. — Adv't.

POSLOVANJE

bančnih zavodov je edino, v katerem se ne zahteva od strank, da denar trošijo, pač se jih pa vabi, da ga hranijo in prilično sami porabijo.

Naložite svoje prihranke pri Vaši banki po

4%

proti mesečnemu obrestovanju.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glodališče—Glasba—Kino

KONCERT GRAHEKOVA — ŠUBELJ.

Naj podamo k boljšemu razumevanju vsebine programa, ki ga izvaja Grahekova in Šubelj na koncertu v nedeljo 1. aprila v Arlington Hall 19—23 St. Marks Place.

Najprej zapoje Grahekova pesem "Nezakonska mati", katero je komponiral pokojni Vilhar na slavnoznani tekst velikega slovenskega pesnika Dr. Franceta Prešerna in koje več ali manj vsi poznajo. Grahekova jo poda z velikim čutom in ljubeznijo. "Pastirien" od Pavčiča je veseli spev mlade deklice, ki skrbi v gorah za svoje ovčice in se veseli večera, ker bo prišel v vsak k njej predragi ljubček.

Nato zapoje Šubelj "Večerno molitev" od Musorgskija. Otroček molči za očka in mamico, za brate in sestrice, za staro mamico, potem slehi najmanj devet tet in šest stricev, potem cel kup bratrančev in sestričen; naenkrat mu mu zmanka in ne zna več naprej, na sebo je pozabil. Stara služkinja ga pokara in mu pove, kako naj nadaljuje. On z nežnim tonom ponovi in naivno vpraša če je prav tako. To je ena najlepših pesmi od Musorgskija.

Za koroško narodno "Oj ta mlinar" je napisal profesor Ravnik sijajno klavirsko spremljavo in ves čas slišite v klavirju mlinska kolesa in "stope".

"Poslednja noč" od Parme opeva žalostno slovo fanta, kateri se poslavlja od svoje drage in ki ji hoče z zadnjim poljubom utisniti v dušo večni spomin na njega.

Nato sledi svetovnoznana "Pesem o Bolhi — Bolhač" tudi od Musorgskega. Kralj v deveti deželi je imel "bolhača", ki ga je ljubil kot svojega sina. Poklical je krojača, naj mu napravi hlače. Vse se smeje, kako je mogoče, da bi bolha nosila hlače. Kralj gre preko vsega in napravi bolhača za ministra, ga odlikuje z redom in dovoli tudi vsem drugim bolham in bolhačem prvo besedo na dvoru. Bolhe in bolhači so zgledi grizti in pikati kraljico, ministre in vsa gospodo in služinčad. Nihče jim ni smel kaj zalega storiti. Pesem konča z veselo novico, da se nam ni treba bati tega, ker nimamo takega kralja, da bi protežirali bolhe in da jih mi lahko tremo, če nas preveč grizejo. Ves čas spremlja pesem porogljivi "ha, ha, ha".

Sledijo operne arije iz najbolj popularnih oper "Cavaleria rusticana", "Moč usode", "Traviat" in "Trubadur". Vse melodije so sladke in opevajo večno mlado pesem ljubezni.

Najbolj interesantni bodo pač dueti, kjer se melodija soprana in baritona zliva v ena v drugo.

Začetek točno, ob 4. uri popoldne.

Slavno občinstvo naj oprusti, ker se zadnjič ni točno začelo in če niso mogli dobiti vsi sedežev. Sedaj bo začetek natančno ob napovedanem času in tudi dvorana je dovolj prostorna, tako da bo sigurno vsak posameznik dobil svoj sedež.

Otroci do 10. leta so v spremstvu staršev prosti vstopnine.

Ne zamudite te redke prilike in udeležite se koncerta prav vsi, ker to je v resnici prireditev prvega reda.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

NOVE PLOŠČE ZA MESEC APRIL

10 inches po 75c.

- 25077F Dolenjska polka — Stajerski Lendler — Vojška Godba "Krug"
- 25078F Dunaj ostane Dunaj, Koračnica — Neverna Ančka, Valček — Vojška Godba "Krug"
- 25079F Danici, Narodna pesem — Domače pesmi, Narodna — J. Lausche in M. Udovc, Duet

- 25076F En let in pol — Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovc, duet
- 25075F V slovo — Slovenske pesmi — J. Lausche in M. Udovc, duet

- 25074F Škofiška koračnica — Kde je moja ljubica, Valček — Hoyer Trio
- 25070F V finskih dolinah, Sotla — Na krovu ladije, Valček — Jahrlor Novitetni Kvintet

- 25069F Lastotki valček — Usnjili se me, Valček — Ruski Novitetni Orkester
- 25072F Spomladni valček — Sladke vijolice, Valček — Ruski Novitetni Orkester

- 25071F Šebelska koračnica — Regiment po cesti gre (s petjem) — Hoyer Trio
- 25043F Polka štaparjev — Ti si moja, Valček — Hoyer Trio

- 25065F Samo še enkrat, Valček — Ven pa not, Polka — Hoyer Trio
- 25059F Jaka na St. Clairu, Polka — Clevelandski valček — Hoyer Trio

- 25073F Zakaj svetlobe — Zveličar se rodi — Moški Kvartet "Jadran"
- 25047F En starček je živel — Slija salnice — Moški Kvartet "Jadran"

- 25046F Ljubezec in pomlad — Slovensko dekle — Moški Kvartet "Jadran"
- 25049F Zadovoljni Kranjec — Prišla bo pomlad — Moški Kvartet "Jadran"

- 25064F Dolenjska — O mraku — Moški Kvartet "Jadran"

VSARI POŠILJATVI PRILOŽIMO 300 IGEL BREZPLAČNO

Manj kot šest plošč se ne pošlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

NOVE KRANJSKO-SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE

10 inch 75c

J. LAUSCHE in M. UDOVICH, Duet

25079F Danici — Domače pesmi

HOYER BRATA

25073F Dunaj ostane Dunaj — Koračnica — Neverna Ančka — Valček, Hoyer Trio

VOJAŠKA GODBA "KRUG"

25077F Stajerski Lendler — Dolenjska Polka

25070F V finskih dolinah, Sotla — Na krovu ladije, Valček — Jahrlor Novitetni Kvintet

25076F En let in pol — Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovc, Duet

25049F Zadovoljni Kranjec — Prišla bo pomlad — Moški Kvartet "Jadran"

25037F Na planine — Fantje se zbirajo — Moški Kvartet "Jadran"

25062F Polster Tane — Ribenska Polka — Hoyer Trio

25063F Samo še enkrat, Valček — Ven pa not, Polka — Hoyer Trio

25068F Dve črni efi — Carlotta Valček — Columbia Orkester

Schubert Centennial—Organized by Columbia Phonograph Company

Buy these records from your local dealer or order by Mail from nearest dealer and ask for Complete Catalogue.

COLUMBIA PHONOGRAPH COMPANY INC.

1819 Broadway, New York City.

Columbia Records

Viva-voce Recording The Records without Scratch

Made the New Way Electrically

VELIKA DOGODIVŠČINA

PRAŠKEGA DELAVCA

Delavec Josip Mahaček se je pred kratkim vračal z delo v svojem predmetno stanovanje na Liheno. Prišel domov, je presenečen opazil, da ima v suknji tujo aktovko, v kateri je bilo 10.000 kron. Sprva ni mogel stvari razumeti, kasneje pa se je spomnil, da je v električni železnici stal poleg njega neki mladenič, ki je med vožnjo nenadoma skočil z voza in se izgubil v temi. Mahaček je sklepal, da je bil begunec najbrž kakšen žepar, ki je svojemu sopotniku izmaknil aktovko in jo v zadregi podtaknil delavcu, misleč, da so odkrili tatvino. Srečni delavec je odtrgal desko na podu in skril denar pod njo. Vzel si je od denarja 100 kron in se nečloveško napil. Drugi dan je čital, da je bil denar ukraden nekemu zdravniku, ki bi ga bil moral oddati bolniški blagajni. Mahačka je pekla vest, zato je šel in vrnil denar zdravniku, proseč oproščenja za že zapitih 100 kron. Zdravnik je ves vesel dal Mahačku nagrado 1000 kron in ga povabil k sebi na dom, kjer sta dogodek pošteno zalila z likerji in vinom.

ŽENSKA — ROPARSKA

MORILKA

V hotelu "Renu" v Vratislavi se je odigral te dni krvni zločin. V eni od tujskih sob sta se nastanila pred kratkim mlinar Arpad Dietner in 35-letna krasotica Frida Šusedek. Prijavila sta se kot mož in žena. Drugo noč sta obiskala več nočnih lokalov. Zjutraj zarana je odšla ženska na kolodvor. Pred svojim odhodom je naročila portirju, da naj zbudi Dietnerja šele popoldne. Ko so udri hotelski službenici proti večeru, potem ko so bili že zaspali, v sobi, so našli Dietnerja v mlaki krvi irtvega v postelji. V njegovem truplu je tičalo sedem revolverskih kro-

gel. Več strelcev je bilo smrtnih. Denar in dragocenosti, ki jih je imel mlinar pri sebi, so izgubile. Domneva se, da je izvršila roparski umor Dietnerjeva prijateljica Frida Šusedek.

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsi naša dolgoletna izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brozurnike. Tudi nedržavlani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega ameriškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak preslece osebno, bodisi v najbližji ameriški urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce. Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem zene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu. Predno podzimate kak korak pišite nam.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK

KOLIKO PREBIVALCEV IMA PALESTINA

V Palestini živi 103.000 beduinov, 633.000 muslimanov, 147.398 Židov in 75.576 kristijanov. Letno naraste prebivalstvo za približno 20.000 oseb. Židov je v "židovski" državi razmeroma malo, če se pomisli, da jih živi samo v New Yorku krog 2 milijona. Te dni so se izkazali: morilec ukrajinskega generala Petljure, Schwartzbartu, ki je bil pred pariško poroto oproščen, ki je hotel vse te spise shraniti v židovskem narodnem muzeju, so prihod v Palestino enostavno prepovedali.

Roparji.

V Suligojevo hišo v Podčepovanu sta stopila dva mlada človeka ter zahtevala od edine ženske, ki je bila doma, denar. Eden jo je prijel za vrat, da se ji vili kri iz ust in nesa. Prepejala sta jo in savala, nabrala 150 lir denarja, nato pa sta laška lopova zbežala.

GOLSA ODSTRANJENA ALI VRNEMO DENAR

Tukaj se vam udi zadnja prilika, da se iznečite golše hitro, poceni, brez bolečin in operacij. Ne ožira se, kakšno golšo imate in koliko časa. Vaša golša bo čudežno izgnila, ko vzamete Anti-Goltric, zadnje iznajdbo slavne evropskega znanstvenika in zdravnika. To čudovito zdravilo je znano skoraj po vsem svetu kot najbolj uspešno in vsak dan sprejemamo več zahval. Naš Anti-Goltric se nikdar ne izjavlja in se popolnoma razlikuje od vseh drugih zdravil, ki ste jih jemali brez uspeha. Tisočerm je pomagalo, sedaj ste vi na vrsti. Če ne pomaga, vrnemo denar. Ni škodljivo in brez ommamljivih sredstev. Da si ga lahko vsakdo nabavi, prodajamo Anti-Goltric po znižani ceni, samo \$3. Poskusite teh postanih lepi in varni. — Ne pošiljate denarja naprej, samo izročite iz oglja in ga pošljite z 25 centi za zavijalne in pošiljalne stroške. Za zdravila boste plačali \$2, ko ga dobite na dom.

CHICAGO MEDICAL LABORATORY
1723 N. Kedzie Ave., Dept. 585
CHICAGO, ILL.

zdravilo je znano skoraj po vsem svetu kot najbolj uspešno in vsak dan sprejemamo več zahval. Naš Anti-Goltric se nikdar ne izjavlja in se popolnoma razlikuje od vseh drugih zdravil, ki ste jih jemali brez uspeha. Tisočerm je pomagalo, sedaj ste vi na vrsti. Če ne pomaga, vrnemo denar. Ni škodljivo in brez ommamljivih sredstev. Da si ga lahko vsakdo nabavi, prodajamo Anti-Goltric po znižani ceni, samo \$3. Poskusite teh postanih lepi in varni. — Ne pošiljate denarja naprej, samo izročite iz oglja in ga pošljite z 25 centi za zavijalne in pošiljalne stroške. Za zdravila boste plačali \$2, ko ga dobite na dom.

CHICAGO MEDICAL LABORATORY
1723 N. Kedzie Ave., Dept. 585
CHICAGO, ILL.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Ko pa je stopila Diana v močno razsvetljen salon, v katerem je čakal Lotar s svojimi stariši, mu je skoraj zastalo srce od radosti in občudovanja. Že popoldne se mu je zdela v njeni priprosti jahalni obleki kot mičen čar, a sedaj ga je naravnost osepila s svojo prikaznijo.

Dolga leta je moral pogrešati pogled na lepe, elegantne ženske. Tem močnejše pa je uplivala sedaj na njega krasna prikazen, ženske. Tem močnejše pa je uplivala sedaj na njega ta prikazen. Lahno, diskretno šumenje njenega svilenelega spodnjega perila, nežni vonj, ki je komaj izhajal od nje, — vse to je obdajalo njegove čute in izpreletelo ga je kot mrljica.

Najrajše bi pohitel proti njej, jo vzel v svoje naročje ter ji rekel:

— Jaz te ljubim! Ti si prav tako lepa in očarljiva kot žena kot si velika, dobra in plemenita kot človek! Bodi v resnici moja žena kot si le po imenu. Jaz ne morem misliti na to, da bi te moral pustiti. Poskusi vendar, če me moreš ljubiti, kajti potezal se bom za to ljubezen kot za nekaj najbolj krasnega, kar mi more nuditi življenje!

On pa ni izgovoril teh besed, pač pa stal nemo njej nasproti, obvladujoč se z vsjo silo. On vendar ni smel govoriti tega napram njej, ker je obljubil, da jo bo pustil odločiti samo glede njene usode.

Ali je v resnici ljubila, kot se je bal, nekoga drugega, ali je pričarila svoje srce Aleksandru Henziusu? V takem slučaju bi jo le mučil in vzemirjal, če bi ji pokazal svojo ljubav, kajti njeno srce je bilo dobro in mehko ter bi ji bilo zelo hudo, če bi mu morala stati v rti kaj žaloga.

Ne, to ni bila slaba hvala za žrtv, katero mu je doprinesla, ko jo položila svojo roko v njegovo. Ni se zvezala z njim za življenje, temveč le, ker je bila tržno uverjena o tem, da bo morala umreti.

Roki sta mu bili zvezani in čiščar ni mogel storiti, da si pribori ljubezen po kateri je hrepčela njegova duša. Da, če bi imel trdno prepričanje, da je njeno srce še prosto, — potem bi se mogel boriti za njeno ljubezen.

Tega prepričanja pa ravno ni imel več, odkar mu je v zadnji zimi tako gorko in navdušeno pisala o Aleksandru Henziusu. Tako gorko in navdušenih besed ni imela še nikdar poprej za nobenega drugega moškega. In poprej, ko je šel poleg nje skozi gozd, ko je govorila o Aleksandru, se je tresel njen glas in njene oči so žarele. Njemu je pač veljal hrepčeni, sanjav izraz, ki je ležal na njenem obrazu, ko je mu je tam zunaj jahala nasproti.

Tako je znašal Lotar v samomučni bolesi vse skupaj, kar mu je jemalo vsako upanje.

Kako je prišlo, da je Diana napolnila celo njegovo srce z ljubeznijo, — tega ni on sam vedel. Njemu je bilo, kot da jo je že davno, davno ljubil, kako je ta ljubezen počasi zrasla s celim njegovim bitjem. Vrel je sedaj, da mu je hrepenenje po njej napravilo zadnje mesece tam spodaj v tuj deželi tako nezno. Bolestna radost, katero je občutil ob pogledu nanjo, ga je blažila, a obenem tlačila.

Na zunaj je izgledal miren in hladen. Dobro je pazil na to, da ni izdal nobenega svojih občutkov.

Tudi Diana se je v toliko premagala, da je mirno in navidez veselo kramljala z Lotarjem. Strie Herman je ponagal držati takoko, ko obema ravnotežje.

In teta Brigita, ki je v resnici šumela naokrog v težki svili, je skrbel, na svoj živahni način za to, da ni nastal noben odmor.

Stara dama je izgledala v prazničnih obleki zelo odlično in njene oči so žarele tako srečno, da je položila Diana v svojih prekipelih občutkih svoji roki krog njenega vratu ter jo iskreno poljubila.

Takoj nato so se napolili v obedno sobo, kjer je bila miza slovesno pograjena.

Lotar je sedel ob strani svoje matere, Diana nasproti. Poleg Diane je stal voziček strica Hermana. Tako pogosto kot je mogel storiti to neopažen, je pustil Lotar počivati svoje poglede na Diana in nikdo drugi kot njegov oče ni zapazil mehkega, hrepčnega blebsla v njegovih očeh.

Diana mu ni hotela pogledati v oči, da skrije svojo zadržano, a kazalo se je veselo ter se šalila s stricem Hermanom. Lahno nagajanje ji je dajalo v očeh Lotarja novo mikavnost.

Gospa Brigita je napolnila svojega sina, da je pripovedoval o svojih življenjskih na jugozapadu. Diana je poslušala s sanjavim zavoljenim občutkom sonorni zvok njegovega glasu.

Pripovedoval je o svojih primitivnih življenjskih razmerah tam spodaj ter nudi humorističen opis, kako je moral zavživati obede, katere si je pripravil sam. Njegovi poslušalci so se smejali, a vendar je zvenela tudi skozi ta smeh rahla ginjenost. Diana je mislila na majhno, priprosto obednico v zrakoplovski lopi. Kako čudno je bila ginjena od skromnih življenjskih razmer teh mladih mož. In vendar — koliko več je moral pogrešati Lotar!

Pripovedovala je o takratnem skromnem obedu, katerega so se takrat vsi udeležili ter poudarjala, kako vesel in zadovoljen je bil Aleksander Henzius.

— Tako se godi vsem pionirjem civilizacije, — je rekel stric Herman.

Lotar je globoko vzdihnil. Omenitev Aleksandra od strani Diane, mu je zopet stisnila prsi. Nato pa je rekel v vzdihom:

— Da, — lahko ni vedno naše življenje.

Taki trdi dnevi pa jačijo naše moči ter nam ne dovoljujejo, da bi se pomehkčili v užitek. Vsiot tega je človek dvojno občutljiv za majhne prijetnosti življenja. Če se ozrem tukaj naokrog ter vidim slovesno okrašeno mizo, blesteče se srebro, čaše, cvetke ip sadže, katerih nisem že dolgo videl, delikate, katerih nisem na leta opustil, ta udobni prostor z dragocennimi, stariš pohištvo — in dame v elegantnih oblekah zadnjega kroja, — se mi zdi vse kot sen. ki mara izginiti, kakor hitro se prebudim.

Gospa Brigita je vadihnila iz dna svojega srca.

— No, hvala Bogu, dečko moj, da ti ni tam spodaj boljše ugačalo, kajti bogve, če bi se drugače vrnil k nam. Ali pa bi mogoče nekoga dne zopet odšel tjakaj, — je rekla veselo.

Lotar je odignil postavbo Diane s čudnim pogledom, katerega pa ona ni zapazila.

— Kdo ve, mati, — mogoče me mikajo ravno nekoga dne zopet na jugozpad. Glasi se, da vleče ravno ta dežela s čarovno silo v svoj krog vse, ki so živeli enkrat tam. V zadnjih mesecih sem občeval dosti z lastnikom neke velike farne, ki živi s svojo ženo in dvema hčerama v približni starosti Diane, že več let na jugozapadu.

(Dalje prihodnjik.)

22 let prostovoljno zaprt v svojem domu.

Skrivnostna življenska tragedija kmečkega milijonarja na Notranjskem. — Premožni posestnik Fr. Krajnar v Lazah pri Planini se je, baje zaradi nesrečne ljubezni, pred 22. leti zaprl v svojo podstrešno sobico in se odtlej ni več prikazal na svetlo.

Logaški okraj je že od nekaj znan po svojih čudežnih naravnih pojavih, in kakor bi bili z zmelo v najožji zvezi tudi prebivalci, najdeš med njimi ljudi z zelo pisanim življenjem in romantičnimi doživetji. Poseben zanimiva je kotlina od Jakobice proti Zgornji Planini ter od Ivanjsela do nasprot no ležečih gor, ki tvorijo mejo med Jugoslavijo in Italijano državo.

Prebivalstvo kotline, ki živi v vaseh Ivanjselo, Zgornja in Spodnja Planina, Laze in Jakovica, se živi večinoma z gozdarstvom. Polj in travnikov je zelo malo, tako da rede komaj najpotrebnejšo domačo živino. Na naši in italijanski strani pojo, zlasti po vojni, od jutra do večera žage in sekire.

Kmetje drvarji so kaj originalni ljudje. Med njimi so nekateri obredli že ves svet. Eden najbolj interesantnih in zagonetnih čudežov v tem kraju pa je nedvoumno 50 letni milijonar Franc Krajnar.

Te dni se je bliskovito raznela vest, da so občinski dalec na okrog znano Krajnarjevo hišo v Lazah tajni sorodnik Krajnarjevih Ant. Puntar, trgovca v Logatec, dva otročnika iz Logatea ter podžupan občine Planine, g. Franc Kermavner, da se prepričajo, koliko je resnice na fantastičnih govorikah, da je milijonar Franc Krajnar pred časom nagloma umrl ter da so ga skrivaj v hiši pokopali.

Z nenadnim prihodom omenjene komisije je vnočič oživil spomin na Krajnarjev usodni konflikt z materjo, ki mu je pred 22 leti ni dovolila, da bi se nje edini sin poročil z ono, ki si jo je izbral za družico svoje srece. Materin sklep je tako porazno vplival nanj, da se je odredel vsemu svetu in se zaprl v podstrešno sobico, katere praga ni prestopil celih 22 let!

Komisija je po dolgem parlamentiranju z edino najbližjo domačo, z njegovo 60letno sestro Francko Kramarjevo, dosegla, da jo je spustila pod stroho v skrivnostno sobico. Ugotovila je, da milijonar Franc Krajnar se živi ter da so vse vesti glede njegove smrti nerresnične. Žal, da je bila komisija brez okrajnega zdravnika, ki bi se lahko na lieu mesta prepričal, ali je Krajnar trdovraten čudak ali pa se mu je po konfliktu z materjo in tekom let res omračil um.

Orožniki ni o Krajnarjem, ki o ga našli ležečega na postelji in obrnjenega v zid, spregovorili niti ene besedice, baje da ne bi vplivali na njegovo duševno stanje. Čudaki milijonar je vedel, da so stopili v njegovo bivališče nepoklešani gostje, vendar jih ni hotel pogledati. Po zatrdlih Puntarja se ni ozrl vanje zaradi tega, ker ga je bilo sram, da je toliko let preživel ločen od vsega sveta.

Komisija je o čudnem razkritju sestavila zapisnik in ga predala v nadaljnjo postopanje sodišču v Logatec. Pričakovati je, da se bo bavilo z zadevo v najkrajšem času tudi sodišče v Ljubljani. Krajnar je namreč gospodar milijonskega premoženja, ki ga upravlja po materni smrti ves čas njegovega zapora njegova edina sestra Francka.

Domači krajinariji stoji tik glavne ceste, ki vodi v Planino. Hiša je največja v vasi, zidana v starinskem slogu ter ob enem tudi najstarejša. Ko je poročevalec stopil na dvorišče, je ugledal hlapca in dekle, ki sta cepila drva.

Poklicel je hlapca in ga prosil, naj mu pokliče Francko. Iz temne veže se je namreč čulo močno pasje lajanje. Prišla mu je kmalu nasproti majhna ženska. Francka gospodinja te velike premožne domačije, edina sestra in skrbnica prostovoljnega jettnika Franca Krajnarja. Leta in težko vsakdanjo delo so Krajnarjevi začrtali v razoran o-

braz neizbrisne svoje sledove. Uvidel je, da ima pred seboj zelo razumno ženo. Povedal ji je da ima govoriti z njo, nakar ga je nezapudno odpeljala po temnem, širokem hodniku v družinsko sobo ne levi strani.

Misleč, da bo bolj, da se ji ne predstavi takoj, je je prosil, naj ru pove, kako se je moglo zgoditi, da se je njen brat Franc zaprl v podstrešno sobico, katere ni zapustil dolgih 22 let. Francka se je nekaj časa obtotavljala govoriti o hratovi zgodbi, na odlično prigrvarjanje pa se je končno le vtila. Med kopa raznih nezanimivih podrobnosti je pripovedovala naslednje:

— Pri hiši nas je bilo ptero. Mati Franca, oče Jernej, jaz, starejši brat, ki pa je že umrl, in Franc. Rujen je bil Franc leta 1879. Ljudsko šolo je dovelj v Planini, nato pa ga je mati poslala v ljubljansko šolo, kjer je dovelj dve letki. Ker je oče umrl že leta 1882, in je bilo deloma mnogo dela, ga je mati poklicala domov, da se posveti gospodarstvu.

— Franc se je razvil z leti v krepkega zastavnega mladeniča, ko je izpolnil 21. leto, je odšel na nabor ter je bil potrjen. Ko je odšel služil vojake, se je zopet v veliko vmeo oprijel kmečkega dela. Kmalu pa je začel (nekako l. 1905.) kazati znake abnormalnosti. Dve leti kasneje se je zaprl v podstrešno sobico in je ni nato več zapustil.

— Dokler je živela mati Francka, ki je umrla lani 23. marca v 88 letu starosti, sva mu skupaj nosili hrano. Ko pa je mati umrla, sem ga pričela oskrbovati jaz sama. Ves čas mu stremim nad vse skrbno. Ko je pričela pokojna mati ob 4. zjutraj umirati, me je poklicala k sebi in me med gorečimi svečami rotila, da moram skrbeti za brata, kakor da sem mu mati, a žim naj pasčete na to, da me lo strata.

— Materino oporok je zvesto izpolnjujem, ker ga imam vedno pred očmi. Ubogi moj brat se ved v svojem prostovoljnem zaporu kakor normalen človek. Edino takrat se je razjezil, ko smo ga nadlegovali z zdravnikom, boječ se za njegovo zdravje. Vseh 20 let leži vedno vsak dopoldan v postelji, popoldne pa sedi na stolu in strni nekam v zrak. Na vprašanje, če je slabe volje, ne odgovarja. Drugače pa večinoma brunda.

— Ne morete si misliti, kako sem se prestrašila, ko me je obiskala komisija iz Logatea, ki je hotela na vsak način videti mojega brata. Orožnika sem pregovorila, da sta mi sledila v podstrežje brez orožja, da se ju brat ne bi ustrašil. Stopila sem pred njima v sobo in rekla bratu, da je prišel neki soščole, ki bi ga rad videl. Brat je takrat ležal obrnjen v zid in se ni prav nič zmenil za moje obvestilo.

— Slušite, gospod, povejte mi, zakaj neki ste prišli pogledat mojega brata? Jaz si ne vem razlagati, a ljudje govore vse mogoče stvari. Nekaj dni sem mi že tako žumil v glavi, da ne vem, če bom obstala. Kar obupala bom!

— Pomirite se in potolžite se! — Mar niste preiskovalni sodnik iz Ljubljane?

— Že opetovamo sem vam zatrdil, da sem le novinar in vi me še vedno hočete imeti za sodnika! — Če niste preiskovalni sodnik, ste pa zdravnik! Kaj ne, da ste?

— Oh, ženiča, čemu bi vam lagal?! — Zatrevanje, čeprav je bilo odlično, ni imelo uspeha. Ženiča je bila trdno prepričana, da stoji pred preiskovalnim sodnikom ali pa zdravnikom.

— Slušite, ali se ni vaš brat zaradi tega zaprl za toliko let na podstrežje, ker je bil morda nesrečno zaljubljen?

— Ne, zaradi tega že ne. Ljudje sicer trdijo to, a ni r. s. Kakor sem vam že rekla, se je zaprl zaradi tega, ker se mu je omračil um.

— Ali je bil kdaj kdo izmed vaš ročbine slabomumen?

— Ne, nikdar!

— Kako je bilo z bratom med svetovno vojno?

— Ko so bili nabori, ga je prišel preiskat dr. Červeny iz Cerknice, ki ga je spoznal nespobnega za vojaško službo. Tako je ostal vso svetovno vojno doma, ne da bi vedel, kaj se godi po svetu.

— Ali ve vaš brat, da mu je lani umrla mati?

— Ne, t ga ne. To vest mu skrbno prikrivam, a ga ne bi prestrašila. Kadar me je vprašal po njej, sem mu rekla, da si je zlonila noda in da zato ne more k njemu.

— Oskrbujem ga skrbno z dekle in s hlapcem Matijo, 26 letnim sestričinim sinom, ki ste ga spodaj videli. Ta bo podedoval posestvo.

Nato pravi poročevalec:

Ko sem na ta način zvedel vsi, kar me je zanimalo, sem prosil ženičo, naj me povede v podstrežje k bratu. Po dolgem prigravarjanju je pristala, da mi ga pokaže, vendar pa po pogojem, da ne bom niti besedice spregovoril z njim.

— Se ko me je pejala v podstrežje, je parkrat ustavila, če morda ne bi bilo bolje, da ga ne vidim. Končno je le odprla vrata majhne sobice, bivališče čudaškega milijonarja. Stal je v srajci za mizo, obrnjen naravnost proti meni.

Franceta Krajnarja sem si bil po ljudski govorici predstavljal kakor puščavnik a z dolgimi lasmi, z brado do kolen ter s strah vzbujajočimi očmi, ki komaj gledajo iz gosto zaraščene obraza. Tako pa je stal pred menoj še precej dobro ohranjen, asketsko bled, skoro Julkoren, brez brade, z prevelikimi sivimi lasmi ter nekakšnimi za-

— Ko sem se začel njegovi vnašeni, mi je njegov s strah, ki je stala na moji desnici, pojasnila, da ga od časa do časa ostriže. Brado je sicer imel od nedavnega, a mu jo je odrezala.

Franceta Krajnarja ni prav nič zmedel moj nenadni prihod. Brezbržno me je zrl s svojim obrazom, sličnim Kristusovemu. V njegovem finem izrazu in v vsej njegovi viki postavi ni bilo ničesar, kar bi govorilo, da ni pri pravi pameti. Neprisiljeno se je obrnil ter je večkrat stopil pred malo omaro z nekimi kipi gori in doli. Kolikor sem opazil, je imel vanje nepremično uprte svoje oči.

Šele sedaj, ko sem si Krajnarja dobro ogledal iz oči v oči, sem se pričel ozirati po sobici. Vse stene kakor tudi strop so črne, kakor bi jih prevlekel s sajnami. Ni čuda: celih 20 let ni bilo pobeljeno! — Dvoje malih zamreženih oken, katerih stranice merijo po 3 dm. davajajo le malo svetlobe, toliko, da ne vlada popolnoma tema.

V sobici, ki napravi nato vtis praveate grobnice, ni bilo zakurjeno. Na desni od vrat stoji postelja, ob njenemu vnožju za vrati velika kmečka peč, na sredi sobe miza z dvema stoloma, na mizi ne dotaknjen četrtrdečega vina, med okni omara, a nasproti vходу v sobico mala omara, ki je vzbudila moje največje začudenje, ko sem razočel na njej tri zaprašene svetnike, nad en meter visoke, predstavljajoče od leve na desno. Janeza Krstnika, sv. Gregorja in Kristusa. Šele sedaj sem tudi opazil, da opravljata čudaški milijonar pred svetimi kipi nekakšno bogoslužje, ko tako zamišljeno upira vanje svoje oči. In glej, res, njegov obraz je čudovito podoben Kristusovemu kipu!

S tem je bil moj obisk pri Krajnarjevih končan. Obiskal sem nato več vaščanov, od katerih sem zvedel, da je bil neposredni vzrok, da se je bogataš Krajnar zaprl za dolgo vrsto let na podstrežje, ker se je zaljubil v zalo sosedovo hčerko Julko, sestro pred kratkim vpokojnega svetnika K. v Ljubljani. Leto je še srubil zanj sedaj 91 let stari, še živči posestnik Matija Modic iz Ivanjsela. Tej

Shipping News table with columns for date, destination, and agent.

SEST DNI PREKO OCEANA FRENCH LINE advertisement with ship details.

ZAKLET HOTEL

Na Poznansem v Poljski je hotel, kjer se kipiči žaloigra nad žaloigro. Nekako pred tremi leti je bil umorjen lastnik hotela, po imenu Koenigsmark. Žena je bila odsotna, mehtem je pa mož pollogl zločin. Po enem letu se je vdova poročila z lastnikom bližnje restavracije, po imenu Marekom. Po enem letu zakona je Marek, ki je bil znan kot nasilen človek, ustretil v hotelu nekoga živskega prekupčevalca, ki si je bil tam najel sobo. Pred sodiščem se je zagovarjal s silobranom in bil vsled pomanjkanja nasprotnih dokazov oproščen. Tu pa se je poostril preprij v družini in Marek je sedaj ustrelil svojo ženo, nato pa pogljal še sebi kroglo v glavo. Oblast je hotel zapečatiti in najbuz: ne bo dobil nihče več koncesije.

Trader Horn.

Šele sedaj, ko sem si Krajnarja dobro ogledal iz oči v oči, sem se pričel ozirati po sobici. Vse stene kakor tudi strop so črne, kakor bi jih prevlekel s sajnami. Ni čuda: celih 20 let ni bilo pobeljeno! — Dvoje malih zamreženih oken, katerih stranice merijo po 3 dm. davajajo le malo svetlobe, toliko, da ne vlada popolnoma tema.

RAZVESELITE SVOJE V DOMOVINI

VELIKO NOČ

Potom BRZOJAVNEGA PISMA nakazani zneski se izplačajo tekem enega tedna. — Stroški znašajo le \$1.—

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET : : NEW YORK